

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код БӨА-2023/04/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 92921881 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
Асуудлыг онцолсон хэсэг	Error! Bookmark not defined.
Аудитын гол асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	21
4.1 Ерөнхий зүйл.....	21
4.2 Материаллаг байдал.....	21
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	22
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	22
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	22
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	22
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	22
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	22
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	17
5.1 Төлбөрийн акт	23
5.2 Албан шаардлага	23
5.3 Зөвлөмж.....	23
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	Error! Bookmark not defined.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

БУГАТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ Б.ХАЖМУРАТ ТАНАА

2023.03.24 № 305
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлог үйл явдал гараагүй байна.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>503,562,219.52</u>	<u>195,942,330.88</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	101,102,650.72	69,765,160.88
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	101,102,650.72	69,765,160.88
3121	Төгрөг	101,102,650.72	69,765,160.88
31211	Төрийн сангийн харилцах	101,061,453.72	63,474,131.88
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	41,197.00	6,291,029.00
33	АВЛАГА	244,081,877.10	126,177,170.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	16,072,110.10	
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	6,646,500.00	
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	170,196.00	8,985,383.00
335	Бусад авлага	15,000,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	15,000,000.00	
336	Зээлийн авлага	206,193,071.00	117,191,787.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	206,193,071.00	117,191,787.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	206,193,071.00	117,191,787.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	158,377,691.70	-
351	Түүхий эд материал	3,371,422.00	
35130	Эм боох материал	3,371,422.00	
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	512,499.00	
354	Хангамжийн материал	153,743,770.70	
35420	Аж ахуйн материал	117,226,423.70	
35440	Түлш, шатах тослох материал	201,160.00	
35460	Хүнсний материал	13,985,587.00	
35470	Бусад хангамжийн материал	22,330,600.00	
35600	Мал амьтад	750,000.00	
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,625,880,278.33</u>	<u>925,466,851.31</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,625,880,278.33	925,466,851.31
392	Биет хөрөнгө	3,524,038,278.33	885,518,851.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,490,603,699.02	955,181,499.93
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(494,514,582.58)	(201,698,904.40)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	136,281,664.00	52,762,492.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(67,186,052.14)	(36,625,081.90)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	284,580,848.59	50,736,466.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(150,668,429.59)	(29,009,895.69)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	291,687,724.71	47,230,911.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(181,546,349.75)	(40,693,977.58)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	65,000,000.00	65,000,000.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,999,999.92)	(47,999,999.88)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	192,991,880.00	165,608,526.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(76,862,079.01)	(95,404,184.17)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	23,000,000.00	-
39217	Ном	45,669,955.00	431,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	101,842,000.00	39,948,000.00
39301	Програм хангамж	3,586,400.00	1,936,400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,111,400.00)	(1,611,400.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	101,367,000.00	39,623,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>4,129,442,497.85</u>	<u>1,121,409,182.19</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>37,365,896.88</u>	<u>26,106,823.80</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	37,365,896.88	26,106,823.80
413	Өглөг	37,365,896.88	26,106,823.80
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	29,439,056.88	14,224,158.80
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	678,365.00
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	3,430,900.00	3,430,900.00
4136	Бусад өглөг	4,495,940.00	7,773,400.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,495,940.00	
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	7,773,400.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>4,092,076,600.97</u>	<u>1,095,302,358.39</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,092,076,600.97	1,095,302,358.39
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,433,497,428.00	330,054,366.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,166,330,054.33	590,567,500.54
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	571,461,128.49	3,510,712,883.06
51220	Тайлант үеийн үр дүн	594,868,925.84	(2,920,145,382.52)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,492,249,118.64	174,680,491.85
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>4,129,442,497.85</u>	<u>1,121,409,182.19</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,721,232,251.37	1,216,057,235.92
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	137,014,868.45	304,038,540.35
110	Орлогын албан татвар	45,750,232.95	201,178,381.35
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	45,750,232.95	217,693,877.35
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	-	187,086,489.05
110002	Үйл ажиллагааны орлого	8,960,040.00	10,015,011.50
110003	Хөрөнгийн орлого	32,638,192.95	16,077,976.80
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,152,000.00	4,514,400.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(16,515,496.00)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(16,515,496.00)
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,416,000.00	2,329,760.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	469,760.00
113002	Бууны албан татвар	1,416,000.00	1,860,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	89,848,635.50	100,530,399.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	20,175,602.00	22,389,400.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	18,854,302.00	20,889,400.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,321,300.00	1,500,000.00
1181	Газрын төлбөр	191,201.50	2,461,893.00
118101	Газрын төлбөр	191,201.50	2,461,893.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	69,481,832.00	75,679,106.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	1,125,224.00	2,479,106.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	68,356,608.00	73,200,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	754,207,896.22	331,416,495.57
120	Нийтлэг татварын бус орлого	754,207,896.22	331,416,495.57
120002	Хүүгийн орлого	1,198,444.16	
120003	Торгуулийн орлого	7,397,500.00	7,445,127.57
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	708,945,822.56	10,220,606.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,356,500.00	10,220,606.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	704,589,322.56	
120009	Бусад орлого	36,666,129.50	22,010,762.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө	-	291,740,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,830,009,486.70	580,602,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,091,649,282.70	2,239,200.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	-	1,939,200.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	20,817,482.70	300,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,070,831,800.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	98,690,584.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,435,584.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,255,000.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	603,640,400.00	578,363,000.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	495,128,400.00	429,634,400.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	108,512,000.00	148,728,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	36,029,220.00	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,029,220.00	
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,016,851,819.53	930,550,318.12
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,016,851,819.53	930,550,318.12

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,945,833,270.56	898,172,917.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,910,129,914.47	392,298,694.22
210101	Үндсэн цалин	1,684,348,291.47	330,629,580.65
210102	Нэмэгдэл	127,491,051.00	12,629,783.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,800,000.00	-
210104	Урамшуулал	65,718,655.00	6,018,802.57
210105	Гэрээт ажлын хөлс	25,771,917.00	43,020,528.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	411,019,519.54	86,487,717.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	353,272,824.54	55,035,101.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,088,967.00	11,321,368.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,228,086.00	983,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,950,589.00	245,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,479,053.00	18,902,148.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	140,268,387.00	252,744,828.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,540,740.00	9,338,068.00
210302	Түлш, халаалт	127,427,647.00	240,506,760.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	2,900,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	49,366,566.40	14,618,765.00
210401	Бичиг хэрэг	7,151,907.00	1,229,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,827,103.40	11,631,140.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,748,606.00	1,692,325.00
210404	Ном, хэвлэл	438,950.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,010,200.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,189,800.00	65,700.00
2105	Нормативт зардал	124,967,939.50	6,552,100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	43,561,209.50	6,400,100.00
210502	Хоол, хүнс	70,897,380.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,509,350.00	152,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,675,740.00	7,522,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,993,140.00	91,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83,400.00	-
210604	Урсгал засвар	2,599,200.00	7,431,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,402,681.00	2,293,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,402,681.00	2,293,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,357,300.00	10,326,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,445,200.00	9,014,520.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,742,200.00	414,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	205,200.00	60,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	211,000.00	178,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	95,000.00	75,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,421,800.00	513,500.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210807	Газрын төлбөр	73,200.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	87,800.00	11,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	75,900.00	58,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	275,645,222.65	125,328,993.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,119,246.00	25,730,095.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,609,100.00	538,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	225,916,876.65	99,060,698.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	71,018,548.97	32,377,400.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	26,064,200.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	26,064,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	64,574,600.00	6,313,200.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,824,600.00	6,313,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,750,000.00	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,443,948.97	0.50
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	0.50
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,443,948.97	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>704,380,431.84</u>	<u>285,506,917.80</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	109,511,506.00	3,205,652,300.32
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	253,504.00	
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	109,258,002.00	
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал- Үндсэн хөрөнгө	-	3,047,274,608.62
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	-	158,377,691.70
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(109,511,506.00)	(3,205,652,300.32)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>594,868,925.84</u>	<u>(2,920,145,382.52)</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>3,023,089,996.11</u>	<u>964,779,395.92</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	137,014,868.45	304,038,540.35
110	Орлогын албан татвар	45,750,232.95	201,178,381.35
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	45,750,232.95	217,693,877.35
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		187,086,489.05
110002	Үйл ажиллагааны орлого	8,960,040.00	10,015,011.50
110003	Хөрөнгийн орлого	32,638,192.95	16,077,976.80

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,152,000.00	4,514,400.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(16,515,496.00)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		(16,515,496.00)
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,416,000.00	2,329,760.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		469,760.00
113002	Бууны албан татвар	1,416,000.00	1,860,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	89,848,635.50	100,530,399.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	20,175,602.00	22,389,400.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	18,854,302.00	20,889,400.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,321,300.00	1,500,000.00
1181	Газрын төлбөр	191,201.50	2,461,893.00
118101	Газрын төлбөр	191,201.50	2,461,893.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	69,481,832.00	75,679,106.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	1,125,224.00	2,479,106.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	68,356,608.00	73,200,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	83,529,623.66	80,138,655.57
120	Нийтлэг татварын бус орлого	83,529,623.66	80,138,655.57
120002	Хүүгийн орлого	1,198,444.16	
120003	Торгуулийн орлого	7,397,500.00	7,445,127.57
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	38,267,550.00	50,682,766.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	38,267,550.00	44,732,266.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	5,950,500.00
120009	Бусад орлого	36,666,129.50	22,010,762.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,802,545,504.00	580,602,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,070,831,800.00	2,239,200.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх		1,939,200.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт		300,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,070,831,800.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	100,922,504.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	86,667,504.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,255,000.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	603,640,400.00	578,363,000.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	495,128,400.00	429,634,400.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	108,512,000.00	148,728,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	27,150,800.00	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	27,150,800.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>3,089,611,199.15</u>	<u>970,689,885.76</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,089,611,199.15	970,689,885.76

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,018,592,650.18	807,357,605.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,049,824,592.03	428,295,397.26
210101	Үндсэн цалин	1,674,711,792.03	315,433,321.65
210102	Нэмэгдэл	175,653,300.00	77,153,484.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,800,000.00	-
210104	Урамшуулал	125,337,029.23	8,602,338.61
210105	Гэрээт ажлын хөлс	67,322,470.77	27,106,253.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	268,263,550.00	53,337,165.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	188,561,350.00	35,522,165.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,925,600.00	5,053,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,869,200.00	3,403,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,000,500.00	850,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	39,906,900.00	8,507,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	149,145,700.00	252,744,828.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,674,900.00	9,338,068.00
210302	Түлш, халаалт	139,170,800.00	240,506,760.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	2,900,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48,007,606.50	11,969,300.00
210401	Бичиг хэрэг	7,434,707.00	1,176,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,773,306.50	8,832,775.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,254,693.00	1,894,825.00
210404	Ном, хэвлэл	473,600.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,010,200.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,061,100.00	65,700.00
2105	Нормативт зардал	139,273,800.00	6,552,100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	51,404,130.00	6,400,100.00
210502	Хоол, хүнс	77,594,650.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,275,020.00	152,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,922,100.00	7,531,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	18,055,700.00	100,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83,400.00	-
210604	Урсгал засвар	5,783,000.00	7,431,000.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	5,524,631.00	2,214,500.00
210702	Дотоод албан томиллолт	5,524,631.00	2,214,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,890,200.00	8,183,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,935,200.00	7,032,120.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,742,200.00	414,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	235,200.00	60,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	223,900.00	178,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	95,000.00	75,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,421,800.00	339,900.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210807	Газрын төлбөр	73,200.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	87,800.00	11,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	75,900.00	71,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	311,740,470.65	36,529,695.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	76,520,694.00	35,873,195.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,302,900.00	656,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	225,916,876.65	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	71,018,548.97	163,332,280.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	157,019,080.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		157,019,080.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	64,574,600.00	6,313,200.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	6,313,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,824,600.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,750,000.00	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,443,948.97	0.50
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,443,948.97	
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		0.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>(66,521,203.04)</u>	<u>(5,910,489.84)</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	137,358,402.00	25,427,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	137,358,402.00	25,427,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	137,358,402.00	25,427,000.00
221001	Их засвар	86,609,502.00	
222001	Тоног төхөөрөмж	18,500,000.00	
223001	Бусад хөрөнгө	7,800,000.00	
223001	Бусад хөрөнгө		17,839,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,448,900.00	7,587,600.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(137,358,402.00)</u>	<u>(25,427,000.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(203,879,605.04)	(31,337,489.84)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	79,065,379.11	101,102,650.72
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	101,102,650.72	69,765,160.88

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,433,497,428.00	1,492,249,118.64	571,461,128.49	3,497,207,675.13
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,433,497,428.00	1,492,249,118.64	571,461,128.49	3,497,207,675.13
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			594,868,925.84	594,868,925.84
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,433,497,428.00	1,492,249,118.64	1,166,330,054.33	4,092,076,600.97
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,433,497,428.00	1,492,249,118.64	1,166,330,054.33	4,092,076,600.97
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,103,443,062.00	-1,317,568,626.79	2,344,382,828.73	-76,628,860.06
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	330,054,366.00	174,680,491.85	3,510,712,883.06	4,015,447,740.91
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-2,920,145,382.52	-2,920,145,382.52
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	330,054,366.00	174,680,491.85	590,567,500.54	1,095,302,358.39

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,060,400,600.00	987,477,585.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,042,561,200.00	969,638,185.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	874,964,100.00	806,305,905.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	441,817,500.00	428,295,397.26
210101	Үндсэн цалин	314,583,100.00	315,433,321.65
210102	Нэмэгдэл	76,328,700.00	77,153,484.00
210104	Урамшуулал	12,400,900.00	8,602,338.61
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,504,800.00	27,106,253.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,337,200.00	53,337,165.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,522,200.00	35,522,165.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,053,800.00	5,053,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,403,500.00	3,403,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	850,700.00	850,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,507,000.00	8,507,000.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	262,772,400.00	252,744,828.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,494,900.00	9,338,068.00
210302	Түлш, халаалт	250,377,500.00	240,506,760.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,900,000.00	2,900,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,256,500.00	10,530,100.00
210401	Бичиг хэрэг	1,353,800.00	1,176,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,454,000.00	7,423,575.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,360,700.00	1,864,825.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88,000.00	65,700.00
2105	Нормативт зардал	457,000.00	152,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	457,000.00	152,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,714,000.00	7,531,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	100,000.00
210604	Урсгал засвар	7,614,000.00	7,431,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,914,500.00	1,914,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,914,500.00	1,914,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,999,200.00	11,771,220.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,694,200.00	10,619,720.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	414,300.00	414,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	60,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	178,900.00	178,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	75,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	421,800.00	339,900.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	11,500.00	11,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	75,900.00	71,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,695,800.00	40,029,695.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,039,300.00	39,373,195.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	656,500.00	656,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	167,597,100.00	163,332,280.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	161,283,900.00	157,019,080.50
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	161,283,900.00	157,019,080.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,313,200.00	6,313,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,200.00	6,313,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	17,839,400.00	17,839,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	17,839,400.00	17,839,400.00
222001	Тоног төхөөрөмж	17,839,400.00	17,839,400.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,060,400,600.00	1,016,899,939.26
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	952,206,700.00	978,867,105.26
132001	Орон нутгийн төсвөөс	803,478,100.00	830,138,505.26
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	148,728,600.00	148,728,600.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	108,193,900.00	38,032,834.00

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,000,000.00	38,032,834.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	73,193,900.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	22,494,845.30
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	51,917,198.80
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	11.00	11.00
610001	Төсвийн байгууллага	11.00	11.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	66.00	28.00
620001	Удирдах ажилтан	9.00	10.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9.00	11.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	48.00	4.00
620004	Гэрээт ажилтан	0.00	3.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	602.00	602.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	452.00	452.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	452.00	452.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	150.00	150.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	150.00	150.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	66.0	28.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	11.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	49.00	6.00
650010	Гэрээт ажилтан	0.00	3.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	100,922,504.00	2,239,200.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	100,922,504.00	2,239,200.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,922,504.00	2,239,200.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	35,544,782.00	-
210101	Үндсэн цалин	35,544,782.00	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,200,000.00	-
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,200,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	843,207.00	1,439,200.00
210401	Бичиг хэрэг	283,207.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	-	1,409,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	30,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	560,000.00	
2105	Нормативт зардал	17,771,420.00	-

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,205,000.00	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,566,420.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,240,000.00	-
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,440,000.00	
210604	Урсгал засвар	2,800,000.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	530,831.00	300,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	530,831.00	300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,792,264.00	500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,492,264.00	500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,300,000.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,000,000.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,000,000.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	35,000,000.00	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	100,922,504.00	2,239,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	100,922,504.00	2,239,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	86,867,504.00	1,939,200.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,055,000.00	300,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь Сумын хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, засаглалын бодлогын шийдвэрийн хэрэгжилт, төрийн үйлчилгээний шуурхай, нээлттэй байдлыг хангана гэсэн зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Байгууллагын хөтөлбөл зохих нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох заавар журмын дагуу хөтөлж, бараа материалын тайланг гаргаж, цалингийн цэсэд хавсаргах холбогдох тушаал, шийдвэр болон санхүүгийн анхан шатны баримтуудыг зохих журмаар бүрдүүлсэн байна.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 2022 онд шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 2021 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн 18 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ашигладаг байна.

Тус төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 3,008.0 сая төгрөгөөр буюу 72.8 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	101,102.7	69,765.2	-31,337.5
Авлага	244,081.9	126,177.2	-117,904.7
Урьдчилж гарсан зардал	0	0	0
Бараа материал	158,377.7	0	-158,377.7
Үндсэн хөрөнгө	3,625,880.2	925,466.8	-2,700,413.4
Нийт хөрөнгө	4,129,442.5	1,121,409.2	-3,008,033.3
Өр төлбөр	37,365.9	26,106.8	-11,259.1

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,092,076.6	1,095,302.4	-2,996,774.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,129,442.5	1,121,409.2	-3,008,033.3

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, өр төлбөр, үндсэн хөрөнгийн дансанд нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Оны эцэст мөнгөн хөрөнгө 69.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарч оны эхнээс 31.3 сая төгрөгөөр буурсан. Авлага оны эхнээс 117.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Бараа материалын данс оны эхэнд 158.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба төсвийн хөрөнгөөр нийт 30.4 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 188.8 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст үлдэгдэлгүй гарчээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 4,634.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 7.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 291.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

Бараа материал, үндсэн хөрөнгийн бууралт нь боловсрол, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн бараа материал, үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой байна.

Өр төлбөр оны эхнээс 11.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1,095.3 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 2,996.8 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Бугат сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дээд шатны төсвийн захирагчид орон нутгийн төсвийн зарлагыг 1,208.5 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж хүргүүлснээр төсвийг 1,060.4 сая төгрөгөөр баталсан байн.

Нийт зардлын 907.3 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 153.1 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Бугат сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 987.5 сая төгрөгийн тусламж санхүүжилтийн орлого бүрдүүлснээс орон нутгийн төсвөөс 469.7 сая төгрөгийн, тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 369.0 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 148.8 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч орлого бүрдүүлжээ.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 38.0 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн нь Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагын төлөлтийн орлого байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 987.5 сая төгрөг буюу 93.1 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн болон дутуу авсан санхүүжилт, тасарсан орлого, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй холбоотой байна.

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 51 дугаар тогтоолоор Бугат сумын 2022 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 350.0 сая төгрөгөөр

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

баталж, Аймгийн ИТХ-ын хуралдааны “2022 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 2022 оны 93 дугаар тодотголоор 356.0 сая төгрөгөөр буюу 6.0 сая төгрөгөөр нэмж баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2022 оны 09 дүгээр хуралдааны тогтоолоор 2022 орлогын төлөвлөгөөг сая төгрөгөөр хэвээр нь баталжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 333.8 сая төгрөгийн орлого оруулж, төлөвлөгөөг 93.8 хувиар биелүүлж, 14.2 сая төгрөгөөр тасарсан байна.

<i>Хүснэгт №2 Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл</i>				<i>/сая төгрөг/</i>
<u>Үзүүлэлт</u>	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	<u>Өсөлт/+, бууралт -/</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
I.Татварын орлого	340.3	315.2	-25.1	94.4
II.Татварын бус орлого	15.7	18.6	2.9	5.6
Нийт дүн	356.0	333.8	-22.2	100.0

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого 13.8 сая төгрөгөөр, хөрөнгө борлуулсны орлого 4.3 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамж 2.3 сая төгрөгөөр, татварын бус орлого буюу бичил үйл ажиллагааны орлого 11.1 сая төгрөгөөр, малын албаны татвар 0.6 сая төгрөгөөр давж биелэгдсэн нь төлөвлөгөөний биелэлтэд голлон нөлөөлсөн байна.

Хүү торгуулийн орлого 8.2 сая төгрөгөөр, иргэдийн мөнгөн хадгаламжийн хүүгийн орлогоос суутгасан албан татвар буюу хөрөнгийн орлого 16.1 сая төгрөгөөр, үйл ажиллагааны орлогын албан татвар 30.5 сая төгрөгөөр, бууны албан татвар 0.5 сая төгрөгөөр, газрын төлбөр 11.0 сая төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр хураамж 1.7 сая төгрөгөөр, ойгоос мод, түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр 0.03 сая төгрөгөөр, агнуурын нөөцийн төлбөр 0.8 сая төгрөгөөр хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 7.4 сая төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 78.6 сая төгрөгийн, оны эцэст 11.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба орон нутгийн орлогын 995 тоот дансаар 830.4 сая төгрөгийн татварын орлого төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №3 Төсвийн байгууллагуудын 2022 оны төсвийн зарлагын гүйцэтгэл:

<i>Д/д</i>	<i>Байгууллагын нэр</i>	<i>Батлагдсан төсөв</i>	<i>Гүйцэтгэл</i>	<i>Хэтрэлт, хэмнэлт</i>
1	ИТХурал	83.6	74.6	9.0
2	ЗДТГазар	408.9	394.7	14.2
3	Ерөнхий боловсролын сургууль	222.6	212.0	10.6
	Хүүхдийн цэцэрлэг	47.5	47.5	-
4	Хүүхдийн цэцэрлэг-2	41.5	41.5	-
5	Соёлын төв	36.4	36.2	0.2
6	Эрүүл мэндийн төв	31.9	31.9	-
7	ОНХСан	153.1	148.8	4.3
8	СХСан	35.0	0.3	34.7

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

	Нийт дүн	1,060.4	987.5	72.9
--	-----------------	----------------	--------------	-------------

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 онд 2.2 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авсан байна.

Үүнд дээд шатны төсвийн захирагчаас нийт 1.9 сая төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлогоос 0.3 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авч тээвэр шатахууны зардалд 1.4 сая, шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр 0.03 сая, дотоод томилолтын зардалд 0.3 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 0.5 сая нийт 2.2 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого ороогүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 03-ны өдрийн 56 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зарлагын 1,216.1 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

буюу 18.2 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан ба алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитын илрүүлэлт:

Бугат сумын шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгав.

Бугат сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд тайлант онд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 33.6 сая төгрөгийн 5 гүйлгээний мэдээллийг байршуулаагүй. Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулсан 230.2 сая төгрөгийн 10 шийдвэр гарсныг шилэн дансанд мэдээлээгүй, мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 53.5 хувьтай, өмнөх оны аудитаар шилэн дансны мэдээллийг дутуу мэдээлсэн, хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчлийг давтан гаргасан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 2,990.1 сая төгрөгийн 1 заалттай албан шаардлага өгсөн. Зөрчлийг арилгаж албан шаардлагын биелэлтийг Бугат сумын Засаг даргын орлогчийн 2022.12.08 №232 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт
/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	2,990.1	1	2,990.1	100
Зөвлөмж					
Нийт дүн	1	2,990.1	1	2,990.1	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлантай холбоотой алдаа зөрчил илрээгүй болно.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

1.Аудитаар 263.9 сая төгрөгийн зөрчилд зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв. Үүнд:

1.Бугат сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд тайлант онд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 33.6 сая төгрөгийн 5 гүйлгээний мэдээллийг байршуулаагүй. Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулсан 230.2 сая төгрөгийн 10 шийдвэр гарсныг шилэн дансанд мэдээлээгүй, мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 53.5 хувьтай, өмнөх оны аудитаар шилэн дансны мэдээллийг дутуу мэдээлсэн, хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчлийг давтан гаргасан.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн нийт 4 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 1 байгууллагыг түүвэрт хамруулсан, 2 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ерөнхий боловсролын сургууль, Хүүхдийн цэцэрлэг-1, Хүүхдийн цэцэрлэг-2, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 269.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 263.9 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага, 5.9 сая төгрөгийн зөрчилд залруулга хийсэн байна.

Хүснэгт 4: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн	Үүнээс		
			Залруулга	Төлбөрийн акт	Албан шаардлага

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Сумын ИТХурал	1	5.9	1	5.9						
2	Сумын ЗДТГазар										
3	ОНХС	1	263.9					1	263.9		
4	СХСан										
Нийт дүн		2	269.8	1	5.9			1	263.9		

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хууль	1	263,868.9			1	263,868.9		
Дүн	1	263,868.9			1	263,868.9		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	263,868.9			1	263,868.9		